

معرفی کتاب

خشونت و فرهنگ، اسناد محرمانه کشف حجاب (۱۳۲۲-۱۳۱۳)، مدیریت پژوهش، انتشارات و آموزش. تهران، سازمان اسناد ملی ایران، ۱۳۷۱. دوازده+۳۴۲ [شش] ص. مقدمه، پیشگفتار، فهرست، تصاویر، قطع وزیری، شومیز. ۲۶۵۰ ریال.

کتاب حاضر حاوی مجموعه‌ای از اسناد مربوط به کشف حجاب در سالهای ۱۳۲۲-۱۳۱۳ است که در آرشیو سازمان اسناد ملی ایران نگهداری می‌شوند. انتشار این مجموعه که ترتیب کلی آن منطقه‌ای - کرونولوژیک و واقع‌ای است نخستین تلاش به منظور روشن ساختن گوشه‌های تاریک این رویداد تاریخی محسوب می‌شود که با تکیه تمام و کمال بر اسناد دولتی صورت می‌گیرد.

با روی کار آمدن رضاشاه، کسانی که ترک فرهنگ سنتی و اخذ فرهنگ غربی را مهمترین راه پیشرفت می‌دانستند، در پستهای کلیدی کشور، مسئولیت‌های حساسی را به عهده گرفتند. سیاست‌نوسازی در زمینه‌های اداری، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی همواره مورد نظر طراحان و مجریان عالیرتبه کشور بود و این فکر که ایران و ایرانی نباید چیزی از ملل متمدن دنیا کم داشته باشد، شاه بیت غزل سیاستگذاری در کشور بود. وضع قوانین عرفی (غیرشرعی)، حذف نظام سنتی آموزش و پرورش و جایگزین کردن سازمانهای آموزشی غربی، نوسازی ارتش براساس آرمانه‌های ملت‌گرایانه، تکیه بر اقتدار و عظمت ایران پیش از اسلام به عنوان ملاک ارزشیابی و توجه به غرب به عنوان آرمان پیشرفتهای تمدنی، چهارچوب اصلی نظام

خشونت و فرهنگ

اسناد محرمانه کشف
حجاب (۱۳۲۲-۱۳۱۳)

مدیریت پژوهش، انتشارات و آموزش

۱۳۱۳ تا ۱۳۱۴ اقدامات وسیع تبلیغاتی به منظور آماده ساختن افکار عمومی برای کشف حجاب انجام شد. از آغاز سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۷ اقدامات انتظامی ابتدا در کنار اقدامات تبلیغی صورت گرفت و بعد از مدتی به مهمترین ابزار اجرای کشف حجاب تبدیل شده از اواسط سال ۱۳۱۷ بی‌نتیجه بودن کاربرد اقدامات خشن انتظامی روشن شد و ترکیبی از روشهای اداری و تلاشهای تبلیغی در کنار برخوردهای خشن مورد استفاده قرار گرفت. سیاستگذارهای فرهنگی، اداری و انتظامی نظام پهلوی اول را در مواجهه با کشف حجاب می‌توان با استفاده از اسناد این مجموعه ترسیم کرد.

رضاشاهی را به عنوان یک سیستم، تشکیل می‌دهد.

در اولین مرحله سیاست‌نوسازی فرهنگی در بخش پوشاک، لباسهای سنتی مردان مورد توجه قرار گرفت و با وضع قانونی در سال ۱۳۰۷، جز هشت طبقه از روحانیون، کلیه اتباع ذکور ایرانی موظف شدند به لباس متحدالشکل درآمده و کلاه خاصی به نام کلاه‌پهلوی بر سر بگذارند. توجه به مسئله زنان که پیش از مشروطیت آغاز شده بود و از طریق سرودن اشعار و نوشتن مقالات دامن زده می‌شد، یکی از محورهای اصلی نوسازی فرهنگی بود.

پس از سفر شاه به ترکیه در فاصله سالهای